

World Karate Federation

КАТА И КУМИТЕ - СЪСТЕЗАТЕЛЕН ПРАВИЛНИК

ВЕРСИЯ 7.1

ВСИЛА ОТ 1.1.2012

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАВИЛНИК КУМИТЕ	4
ЧЛЕН 1: СЪСТЕЗАТЕЛНО ПОЛЕ КУМИТЕ	4
ЧЛЕН 2: ОФИЦИАЛНА УНИФОРМА	5
ЧЛЕН 3: ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪСТЕЗАНИЯТА ПО КУМИТЕ	7
ЧЛЕН 4: РЕФЕРСКИ СЪСТАВ	8
ЧЛЕН 5: ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА СХВАТКАТА	9
ЧЛЕН 6: ОЦЕНКИ	9
ЧЛЕН 7: КРИТЕРИИ ЗА РЕШЕНИЕ	12
ЧЛЕН 8: ЗАБРАНЕНО ПОВЕДЕНИЕ	12
ЧЛЕН 9: ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ	15
ЧЛЕН 10: ТРАВМИ И НАРАНЯВАНИЯ В СЪСТЕЗАНИЕТО	17
ЧЛЕН 11: ОФИЦИАЛЕН ПРОТЕСТ	18
ЧЛЕН 12: ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ	20
ЧЛЕН 13: ЗАПОЧВАНЕ, ПРЕКЪСВАНЕ И КРАЙ НА МАЧА	23
ЧЛЕН 14: ИЗМЕНЕНИЯ	24
ПРАВИЛНИК КАТА	25
ЧЛЕН 1: СЪСТЕЗАТЕЛНО ПОЛЕ КАТА	25
ЧЛЕН 2: ОФИЦИАЛНА УНИФОРМА	25
ЧЛЕН 3: ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪСТЕЗАНИЕТО ПО КАТА	25
ЧЛЕН 4: СЪДИЙСКИ СЪСТАВ	26
ЧЛЕН 5: КРИТЕРИИ ЗА РЕШЕНИЕ	27
ЧЛЕН 6: ПРОТИЧАНЕ НА СРЕЩАТА	28

ПРИЛОЖЕНИЯ	30
ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ТЕРМИНОЛОГИЯ	30
ПРИЛОЖЕНИЕ 2: ЖЕСТОВЕ И СИГНАЛИ С ФЛАГОВЕ	35
<i>КОМАНДИ И ЖЕСТОВЕ НА РЕФЕРИТЕ</i>	
<i>СЪДИЙСКИ СИГНАЛИ С ФЛАГОВЕ</i>	
ПРИЛОЖЕНИЕ 3: ОПЕРАТИВНИ УКАЗАНИЯ ЗА РЕФЕРИ И СЪДИИ	42
ПРИЛОЖЕНИЕ 4: ЗНАЦИ ЗА ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ТОЧКИ	45
ПРИЛОЖЕНИЕ 5: ПЛАН НА СЪСТЕЗАТЕЛНОТО ПОЛЕ ЗА КУМИТЕ	46
ПРИЛОЖЕНИЕ 6: ПЛАН НА СЪСТЕЗАТЕЛНОТО ПОЛЕ ЗА КАТА	47
ПРИЛОЖЕНИЕ 7: СПИСЪК НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ КАТИ	48
ПРИЛОЖЕНИЕ 8: СПИСЪК НА СКФ НА ТОКУИ КАТИ	49
ПРИЛОЖЕНИЕ 9: КАРАТЕ-ГИ	51
ПРИЛОЖЕНИЕ 10: СВЕТОВНИ ПЪРВЕНСТВА УСЛОВИЯ И КАТЕГОРИИ	52
ПРИЛОЖЕНИЕ 11: ЦВЯТ НА ПАНТАЛОНИТЕ НА РЕФЕРИТЕ И СЪДИИТЕ	53

Понятията в този правилник, дадени в мъжки род, се отнасят и за участниците в състезанието от женски пол /съдийки, реферки, състезателки/

ПРАВИЛНИК КУМИТЕ

ЧЛЕН 1: СЪСТЕЗАТЕЛНО ПОЛЕ КУМИТЕ

---

1. Състезателното поле трябва да бъде равно и обезопасено.
2. Състезателното поле трябва да бъде покрит квадрат, утвърден от СКФ тип, с дължина осем метра (измерена от външната страна) и с допълнение от по два метра от всички страни, служещи за зона за безопасност. Трябва да има ясно очертана зона за безопасност от по два метра от всяка страна.
3. Линия с дължина 0,5 метра трябва да бъде начертана на два метра от центъра на състезателното поле, която да определи местоположението на рефера.
4. Две паралелни линии, всяка с дължина един метър и сключващи прав ъгъл с линията на рефера, трябва да се начертаят на разстояние 1,5 метра от центъра на състезателното поле. Те определят местоположението на състезателите
5. Всеки съдия трябва да седи в единия от ъглите на полето в зоната за безопасност. Рефера може да се движи по цялото татами, включително зоната за безопасност, където седят съдиите. Всеки от съдиите трябва да разполага с един червен и един син флаг.
6. **Мач контролорът** трябва да седи на малка маса, непосредствено извън зоната за безопасност, зад гърба и вляво или вдясно от рефера. Той трябва да разполага с червено флагче или друг уред за сигнализиране и свирка.
7. Контролорът по записване на резултатите стои на секретарската маса - между секретаря, записващ оценките и времеизмервача.
8. Треньорите трябва да седят извън зоната за безопасност, на съответната им страна в страната на татамито с лице към официалната маса. Когато татамито е повдигнато, треньорите ще са на място извън повдигнатата зона.
9. Граничната зона с размер един метър трябва да бъде в различен цвят от останалото поле.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. Не трябва да има никакви реклами, прегради, стени, стълбове и т.н. на разстояние един метър от външния параметър на зоната за безопасност.
- II. Използваните постелки трябва да не се плъзгат, там, където допират пода, но от лицевата си страна трябва да имат малък коефициент на триене. Те не трябва да са с дебелината на тези при джудото, тъй като последните забавят движенията при Карате. Реферът трябва да се убеди, че модулите на постелките не се разместват по време на състезанието, тъй като процепите стават причина за травми и представляват опасност. Те трябва да са с одобрения от СКФ дизайн.

ЧЛЕН 2: ОФИЦИАЛНА УНИФОРМА

---

1. Състезателите и техните треньори трябва да са облечени в официално приетата униформа, указана тук.
2. Реферската комисия може да лиши от права всяко длъжностно лице или състезател, което не спазва това правило.

РЕФЕРИ

1. Реферите и съдиите трябва да носят официалната униформа, определена от Реферската комисия. Тази униформа трябва да се носи на всички състезания и курсове.
2. Официалната униформа е следната:
Тъмносин блейзър с едноредно закопчаване с две сребристи копчета.
Бяла риза с къси ръкави.
Официална вратовръзка /носи се без игла за вратовръзка/.
Обикновени светлосиви панталони без маншети. (Приложение 11)
Едноцветни тъмносини или черни къси чорапи и черни обувки без връзки, които се използват в зоната на мача.
Жените-рефери и съдии могат да носят шноли.

СЪСТЕЗАТЕЛИ

1. Състезателите трябва да носят бели Карате-ги без каквито и да е нашивки, **кант или бродерия**. Националната емблема или знаме на страната, от която е състезателят, трябва да се носи на лявата предница на кимоното му и не трябва да бъдат по-големи от 12см на 8см пълен размер (виж Приложение 9). Върху Карате-ги могат да бъдат поставяни само знаците на оригиналния производител. Освен това, всеки състезател може да носи на гърба си идентифициращ номер, даден му от организационния комитет. Единият състезател трябва да носи червен колан, а другият - син колан. Сините и червени колани трябва да бъдат широки около 5 см и достатъчно дълги, за да позволяват по 15 см свободни краища от двете страни на възела. **Коланите трябва да са от едноцветен червен или син цвят, без никакви лични бродерии или реклами или маркировки, освен обичайния етикет на производителя.**
2. Независимо от параграф 1 по-горе, Управителния комитет може да позволи носенето на специални знаци или търговски марки на одобрени спонсори.
3. Карате-ги горнището, стегнато в талията с колана, трябва да бъде с минимална дължина, която да покрива хълбоците, но не по дълго от 3/4 от бедрото. Жените-състезателки могат да носят едноцветна бяла тениска под карате-ги горнището.
4. Максималната дължина на ръкавите на карате-ги горнището не трябва да бъде по-голяма от свивката на китката и да покрива поне половината от долната част на ръката. Ръкавите на кимоното не трябва да се навиват.
5. Панталоните трябва да бъдат достатъчно дълги, за да покриват най-малко 2/3 от пищяла и да не падат под кокалчето на глезена. Крачолиците не трябва да се навиват.
6. Косата на всеки състезател трябва да бъде чиста и подстригана до дължина, която не пречи на гладкото протичане на срещата. Не се разрешава носенето на ХАЧИМАКИ (лента за коса). Ако реферът сметне, че косата на някой състезател е твърде дълга и/или нечиста, той

може да го лиши от състезание в тази среща. Забранено е носенето на фиби и метални шноли за коса. Забранени са панделки, мъниста и други украшения. Носенето на дискретен ластик за коса или опашка е разрешено.

7. Състезателите трябва да са с ниско изрязани нокти и да не носят метални или други предмети, които биха могли да наранят опонентите. Носенето на метални скоби за зъби трябва да бъде одобрено от Рефера и Официалния лекар. Състезателят носи пълна отговорност за евентуално нараняване.
8. Следната защитна екипировка е задължителна:
  - 8.1. Одобрените от СКФ ръкавици, единият състезател носи червени, а другият - сини.
  - 8.2. Гумен протектор /назъбник/.
  - 8.3. **Одобен от СКФ протектор за тяло (за всички спортисти) плюс протектор за гърдите за жените.**
  - 8.4. Одобрените от СКФ меки подложки за пищялите, единият състезател носи червени, а другият носи сини
  - 8.5. Одобрените от СКФ протектори за горната част на ходилото, единият състезател носи червени, а другият носи сини.
  - 8.6. **Кадетите(14-16г) в допълнение трябва да носят маска за лице, одобрена от СКФ.**

Носенето на протектори за слабините не е задължително, но ако се ползват, трябва да са одобрени от СКФ.

9. Забранено е носенето на очила. На отговорност на състезателя могат да се носят меки контактни лещи.
10. Носенето на непозволено облекло или екипировка е забранено.
11. Цялата предпазна екипировка трябва да бъде хомологирана от СКФ.
12. Задължение на **Мач контролърът** (КАНЗА) е да проверява преди всеки мач или среща дали състезателите носят одобрената екипировка. (При провеждане на Континентални, Международния или Национални първенства, одобрената от СКФ екипировка трябва да се ползва и да не бъде отхвърляна).
13. Носенето на бинтове, превръзки и др. помощни средства поради травма следва да бъде одобрено от Рефера по препоръка на **лекаря на Състезанието**

ТРЕНЬОРИ

1. През цялото време на състезанието трениорите носят официалния анцуг на Националната им федерация и показват официалните си документи за трениори.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. *Състезателят трябва да носи един единствен колан. Той трябва да е с червен колан за АКА и със син - АО. Коланите за степени не се носят по време на срещите.*
- II. *Гумените предпазители за зъби трябва да прилягат точно.*
- III. *Ако състезател се яви в състезателното поле в неподходящо облекло, той или тя не трябва да бъдат незабавно дисквалифицирани;ще им бъде дадена 1 минута, за да оправят облеклото си.*
- IV. *Със съгласието на Реферския съвет, реферите и съдиите могат да свалят блейзърите си.*

ЧЛЕН 3: ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪСТЕЗАНИЯТА ПО КУМИТЕ

---

1. Състезанието по Карате може да се състои от състезание КУМИТЕ и/или състезание КАТА. Състезанието КУМИТЕ може, от своя страна, да се раздели на отборно и индивидуално. Индивидуалното състезание може също така да се раздели на възрастови и теглови категории. Тегловите категории се разделят накрая на срещи. Понятието "среща" включва също така и индивидуалните КУМИТЕ състезания между противникови двойки от членовете на дадения отбор.
2. Нито един състезател не може да бъде заменен от друг при среща за индивидуална титла.
3. Индивидуалните състезатели или отборите, които не са се явили при повикването, ще бъдат дисквалифицирани (КИКЕН) от тази категория. **В отборни мачове оценката за срещата, при неявяване ще е 8-0 в полза на другия отбор.**
4. Мъжките отбори се състоят от 7 члена с по петима състезаващи се в един кръг. Женските отбори се състоят от 4 члена с по трима състезаващи се в един кръг.
5. Състезатели са всички членове на отбора. Не се определят резерви.
6. Преди всяка среща представител на отбора трябва да представи на официалната маса официален формуляр със списък с имената и поредността на членовете на отбора. Участниците, излъчени от всичките седем или четири членове на отбора и тяхната поредност в боя, могат да бъдат променени за всеки кръг, при условие че новият ред за участие бъде предварително обявен, но веднъж официално съобщен, той не може да бъде променен, докато този кръг не приключи.
7. Отборът се дисквалифицира, ако някой от неговите членове или треньорът промени състава му или реда за участие, без да представи писмена заявка за това преди съответния кръг.
8. **В отборен мач когато в индивидуална среща се получи Хансоку или Шиккаку, всички оценки на дисквалифицирания състезател ще се занулят и оценка 8-0 ще се запише за този среща в полза на другия отбор.**

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. *"Кръгът" е отделен етап в дадено състезание, който води до крайното излъчване на финалистите. При елиминационните срещи в Кумите състезание, в един кръг отпадат 50% от състезателите, като се броят и състезателите, които си почиват. В този смисъл, кръгът може да се приложи както за първоначално елиминиране, така и за репешажи. При състезания по схема или всеки срещу всеки, в един кръг всички състезатели от групата трябва да имат по една схватка.*
- II. *Използването на имената на състезателите може да създаде проблеми, свързани с правилното произношение и идентификацията им. За да се избегне това, трябва да се раздават и използват състезателни номера.*
- III. *При подреждането в редица преди мача, всеки отбор представя действителните си участници. Бойците, които не участва, и треньорът няма да бъдат включени и ще седят в зона, определена за тях встрани.*
- IV. *За да се състезават, мъжките отбори трябва да представят поне 3 състезатели, а женските не по-малко от 2 състезателки. Отбор с по-малък брой състезатели от изисквания ще бъде дисквалифициран от мача (КИКЕН).*

- V. *Формулярът за реда на участие на състезателите може да бъде представен от треньора или от упълномощен член на отбора. Ако треньорът представя формуляра, той трябва да носи ясни отличителни знаци като такъв; в противен случай формулярът може да не бъде приет. Списъкът трябва да включва името на страната или клуба, цвета на коланите, определен за участниците в този мач и реда на участие на състезателите. Трябва да бъдат включени и имената, и състезателните номера на състезателите, и бланката да бъде подписана от треньора или упълномощеното лице.*
- VI. *Треньорите трябва да представят на официалната маса акредитацията си заедно с тази на техния състезател или отбор. Треньорът трябва да седи в предложения му стол и не трябва да се намесва в плавното протичане на мача чрез думи или дела.*
- VII. *Ако поради грешка в разпределението се състезава друг състезател, схватка/среща се счита невалидна независимо от резултата. За да се избегнат подобни грешки, победителят във всяка схватка/среща трябва преди да напусне терена да потвърди победата си на контролната маса.*

ЧЛЕН 4: РЕФЕРСКИ СЪСТАВ

---

1. Реферският състав за всяка среща се състои от един рефер (ШУШИН), **четирима** съдии (ФУКУШИН) и един **Мач контролър** (КАНЗА).
2. Реферът и съдиите на срещата по кумите не трябва да са от националността, на който и да е от участниците.
3. Освен това, с цел да се улесни провеждането на състезанието, се назначават няколко времеизмервачи, говорители, записващи резултата и техни контролори.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. *При започването на среща КУМИТЕ, реферът стои на външния ръб на официалното състезателно поле. От лявата му страна стоят съдии номер 1 и 2, а от дясната **му страна съдии номер 3 и 4.***
- II. *След официалната размяна на поклони между състезателите и съдийския състав, Реферът прави стъпка назад, съдиите **и Реферът** се обръщат към вътрешната страна и всички се покланят заедно. След това всички заемат местата си.*
- III. *При смяна **на съдиите, сменящите ги, с изключение на Мач контролора,** заема позиция като в началото на схватката или срещата, покланят се един на друг, след това напускат зона заедно.*
- IV. *При смяна на отделен съдия, съдията, който влиза, отива до излизания съдия, покланят се заедно и сменят позициите си.*
- V. ***В отборни мачове, назначения състав, когато квалификацията им позволява, позициите на рефера и съдиите може да се завърта между всяка схватка.***

ЧЛЕН 5: ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА СХВАТКАТА

---

1. Продължителността на Кумите схватката е 3 минути за Мъже (отборно и индивидуално) и 4 минути в индивидуалните схватки за медали. Схватките за жени са 2 минути и 3 минути в индивидуалните схватки за медали. Времетраенето на схватките за състезателите до 21 години е 3 минути за мъжките категории и 2 минути за женските категории (няма добавяне на минута за схватките за медал.). Пръдължителността на схватките за старша възраст /Cadets -14-16 г./ и девойки и младежи /Juniors - 16-18 г./ са 2 минути (няма добавяне на минута за схватките за медал.).
2. Отчитането на времето за схватката започва, когато реферът даде сигнал за старт и спира всеки път, когато той казва "ЯМЕ".
3. Времеизмервачът сигнализира с гонг или звънец, които се чуват ясно, отчитащ "още 10 секунди" или "времето изтече". Сигналят "времето изтече" отбелязва края на срещата.

ЧЛЕН 6: ОЦЕНКИ

---

1. Оценяването е както следва:
  - а) **ИПОН** Три точки
  - б) **ВАЗА-АРИ** Две точки
  - в) **ЮКО** Една точка
2. Оценка се присъжда, когато дадена техника е изпълнена в съответствие със следните критерии и в зона за оценка:
  - а) Добра форма
  - б) Спортсменско държание
  - б) Енергично прилагане
  - г) Осъзнатост (ЗАНШИИ)
  - д) Добър разчет на времето
  - е) Правилна дистанция
3. **ИПОН** се присъжда за:
  - а) Ритници Джодан.
  - б) Всички техники, които са за оценка след хвърляне или падане на противника.
4. **ВАЗА-АРИ** се присъжда за:
  - а) Ритници Чудан.
5. **ЮКО** се присъжда за:
  - а) Чудан или Джодан Цуки.
  - б) **Джодан или Чудан** Учи.
6. Атаките са разрешени в следните зони:
  - а) Глава
  - б) Лице

- в) Врат
- г) Коремна област
- д) Гръден кош
- е) Гръб
- ж) Странично на тялото

7. Сполучлива техника, изпълнена в същото време, когато се сигнализира края на схватката, се счита за валидна. Техника, макар и сполучлива, но изпълнена след команда за временно прекратяване или спиране на срещата, не се отчита и може да доведе до наказание на нарушителя.
8. Нито една техника, даже ако е технически правилна, не се оценява, ако е изпълнена, когато двамата състезатели са извън състезателното поле. Но ако един от състезателите изпълни ефективна техника, докато е още в състезателното поле, и преди реферът да е извикал «ЯМЕ», техниката се оценява.

ОБЯСНЕНИЕ:

За да се присъди оценка, дадената техника трябва да бъде приложена към зоните за оценяване, както са дефинирани в параграф 6 по-горе. Техниката трябва да е правилно контролирана, като се внимава със зоната, която се атакува, и трябва да удовлетворява всичките шест критерии за оценка параграф 2 по-горе.

РЕЧНИК	ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ
Ипон (3 точки) се дават за:	1. Джодан ритници. Джодан е дефиниран в главата, лицето и врата. 2. Всяка техника за оценка, която е нанесена на противника, когато той е хвърлен или след негово падане в следствие на негово действие или когато не остане на краката си
Ваза-ари (2 точки) се дават за:	Чудан ритник. Чудан е дефиниран в коремната област, гръдния кош, гърба и старанично на тялото.
Юко (1 точка) се дава за:	1. Всеки удар (Цуки) нанесен в която да е от седемте зони за оценка. 2. Всеки удар (Учи) нанесен в която и да е от седемте зони за оценка.

- I. *От съображения за сигурност, хвърляия, при които противникът е хванат под кръста, хвърляния, без да бъде задържан, или е хвърлен опасно, или когато опорната точка е над нивото на колана, са забранени и водят до предупреждение или наказание. Изключения са общоприетите подсичащи Карате-техники, които не изискват противникът да бъде задържан, докато се изпълнява подсичането, като аши-барай, ко учи гари, кани ваза и т.н. След прилагане на хвърляща техника, реферът дава на състезателя две секунди, през които да се опита да отбележи техника за оценка*
- II. *Ако състезател бъде хвърлен според правилата, подхлъзне се, падне или изгуби равновесие и противника му отбележи оценка се присъжда **ИПОН**.*
- III. *Счита се, че техника с "Добра форма" характеризира желаната ефективност от гледна точка на традиционните концепции за Карате.*
- IV. *Спортменското държане е компонент на добрата форма и представлява поведение без наличие на злобно отношение при голяма концентрация по време на изпълнението на техника за оценка.*

- V. **Енергичното прилагане** определя силата и скоростта на техниката и явната воля за успех.
- VI. **ЗАНШИН** е критерият, който най-често се пропуска, когато се присъжда оценка. Това е състояние на непрекъсната готовност за двубой, при което състезателят продължава да е напълно концентриран, наблюдателен и с ясна представа за потенциалните възможности на опонента за контраатака. Той не трябва да извърта лице си при изпълнението на дадена техника и трябва да остава лице в лице с противника и след това.
- VII. **Добър разчет на времето** означава използването на дадената техника тогава, когато тя би имала възможно най-голям потенциал за ефект.
- VIII. **Правилна дистанция** означава да се прилага дадена техника от такова разстояние, от което би имала възможно най-голям потенциал за ефект. Следователно, ако техниката се прилага на противник, който се отдръпва бързо, потенциалният ефект на този удар се намалява.
- IX. **Спазването на дистанцията** също се отнася и до случаи, при които една техника замира или спира близо до целта. Удар или ритник, който е нанесен като «докосване на кожата» и на 5 см от лицето, главата или врата е с правилна дистанция. Независимо от това, Джодан техники, достигнали до целта на не повече от 5 см, които противникът не се е опитал да блокира или избегне, се оценяват при условие, че отговарят на всички други критерии. При състезания за Кадети и Юниори, не се позволява контакт в главата, лицето или врата (или в маската на лицето), освен много леко докосване (наречено по-горе «докосване до кожата») за Джодан ритници като разстоянието за оценяване е увеличено на 10 см.
- X. **Безползната техника** е безполезна техника - независимо от това къде и как е приложена. Техника, напълно лишена от добра форма, или с липса на сила, не се оценява.
- XI. Техника, която достига под колана, може да се оцени, само ако е над костта на слабините. Вратът е разрешена за удари зона, както и гърлото. Не се разрешава какъвто и да е допир до гърлото, въпреки че могат да бъдат присъдени оценки за добре контролирана техника, която е направена без докосване.
- XII. За техника, нанесена по лопатките на раменете, може да се даде оценка. Не се оценяват удари, попаднали върху свивката на рамото, където горната кост на ръката се съединява с лопатките на раменете и ключиците.
- XIII. Сигналният гонг отбелязва края на възможността за даване на оценки дори, когато реферът по невнимание не спре незабавно схватката. Но гонгът не означава, че не могат да бъдат присъдени наказания. Наказания могат да бъдат наложени от Реферския състав до момента когато състезателя не е напуснал състезателния терен след приключване на схватката. Наказания могат да бъдат налагани и след това, но само от Реферския съвет или Дисциплинарния и правния съвет..
- XIV. Ако двама състезатели си нанесат удари по едно и също време, и критерия за оценка „добър разчет на времето“ не е изпълнен, правилното отсъждане е да не се дава точка. Двамата състезатели могат обаче да получат точки за техните сполучливи оценки, ако всеки от тях получи два флага в негова полза и оценките на двамата са се случили преди „ЯМЕ“ – и сигнала за край на времето.
- XV. Ако състезател изпълни за оценка последователно повече от една техника преди схватката да бъде спряна, на състезателя трябва да бъде присъдена сполучливата техника за оценка, която се точкува по-високо, независимо от последователността на изпълнение на техниките за оценка. Пример: Ако направим ритник след успешен удар с ръка, точката за ритника, трябва да бъде присъдена, даже ако удара с ръка е първи за оценка, защото ритника се точкува по-високо.

ЧЛЕН 7: КРИТЕРИИ ЗА РЕШЕНИЕ

Резултатът от срещата се определя, когато един от състезателите получи категорично водачество от 8 точки или, ако след изтичане на времето, има най-висок брой точки, получи решение (ХАНТЕЙ), или ХАНСОКУ, ШИКАКУ или КИКЕН бъдат наложени на опонента му.

1. Индивидуална схватка не може да бъде обявена за равна. Само в отборно състезание, когато схватката завърши с равен брой оценки, или няма оценки, Реферът трябва да обяви равенство (ХИКИВАКЕ).
2. В индивидуална схватка, когато след края няма оценки или оценките са равни, резултатът ще бъде определен чрез решение от четиримата Съдии и Рефера, след като всеки даде своето крайно отсъждане. Решението в полза на един или друг състезател е задължително и се взема на базата на следните критерии:
  - а) Отношение, боен дух и сила, демонстрирани от състезателите.
  - б) Превъзходство на тактика и техника.
  - в) Кой от състезателите е предприел по-голяма част от действията.
3. За победител се обявява отборът, спечелил най-много победи в отделните схватки. Ако двата отбора имат еднакъв брой победи, за победител се обявява отборът, чийто състезатели са спечелили най-много точки, като се вземат предвид както спечелените, така и загубените схватки. Разликата от максималния брой точки или водачество за всяка схватка е 8.
4. Ако двата отбора имат еднакъв брой победи и точки, трябва да се проведе решителна схватка. Всеки отбор трябва да номинира по един състезател от техния отбор за участие в допълнителна схватка, независимо дали това лице вече се е било в основната схватка между двата отбора. Ако в допълнителната схватка не се излъчи победител, на основата на преимущество в точките, то решението в допълнителната схватка, ще се вземе на основата на ХАНТЕЙ, съгласно същата процедура както в индивидуалните схватки. Резултат на ХАНТЕЙ в допълнителната схватка ще определи резултата в отборния мач.
5. В отборните срещи, когато отбор е спечелил достатъчно победи или е събрал достатъчен брой точки, за да бъде обявен за победител, срещата се обявява за приключена и не се провеждат повече схватки.

ОБЯСНЕНИЕ:

1. Когато решението за изхода на схватката се взема чрез гласуване (ХАНТЕЙ) в края на схватка, чийто резултат е равен, реферът застава на линията на състезателното поле и съобщава "ХАНТЕЙ", след което изсвирва два пъти със свирката. Съдиите показват мнението си с флагчетата, а Реферът в същото време показва своя вот със сигнал с ръка. Реферът изсвирва веднъж със свирката, след което се връща към първоначалната си позиция и обявява крайното решение, като показва победителя по нормалния начин.

ЧЛЕН 8: ЗАБРАНЕНО ПОВЕДЕНИЕ

Има две категории забранено поведение, Категория 1 и Категория 2.

КАТЕГОРИЯ 1.

1. *Техниките*, при които се достига прекомерен контакт, като се зачитат позволените за атакуване зони и техники, при които се достига контакт с гърлото.
2. Атаки, насочени към ръцете или краката, слабните, ставните връзки или ходилото.
3. Атаки към лицето, извършени с техники с отворена ръка.
4. Опасни и забранени хвърлящи техники.

КАТЕГОРИЯ 2.

1. Симулирани или преувеличени травми.
2. Излизане от състезателното поле (ДЖОГАЙ), **които не са причинени от противника.**
3. Ситуация, при която състезател е наранен поради негова вина от противника му вследствие на поведение - липса на загриженост по отношение на собствената си безопасност (МУБОБИ).
4. Избягване на сблъсък с цел попречване на противника да отбележи оценка.
5. **Пасивност – отсъствие на опити за ангажираност за** единоборство
6. Вкопчване, боричкане, бутане, заставане гърди в гърди, без опити за прилагане на хвърляне или друга техника.
7. Техники, които по своята същност, не могат да се контролират по отношение на безопасността на противника, опасни и неконтролирани атаки.
8. Симулирани атаки, извършвани с глава, колене или лакти.
9. Говорене или предизвикване на противника, неподчинявайки се на нарежданията на рефера, неучтиво поведение към длъжностните лица от съдийския състав или други нарушения на етикета.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. *Състезанията по Карате са спорт и затова някои от най-опасните техники са забранени, като всички техники следва да бъдат контролирани. Тренираните състезатели могат да понесат сравнително сериозни удари върху мускулните области на тялото, като например стомаха, но е факт, че главата, лицето, врата, слабните и ставните връзки са особено податливи на наранявания. Затова всяка техника, която причинява травма, трябва да бъде наказана, освен когато е причинена от самия пострадад. Състезателите трябва да изпълняват всички техники контролирано и в „добра форма“. Ако те не могат да направят това, трябва да им се наложи предупреждение или наказание, независимо от вида на приложената техника. Особено внимание трябва да се отделя при състезателите в старша възраст /cadets 14-16 г.) и девойки и младежи (Juniors - 16-18 г.).*
- II. **ЛИЦЕВ КОНТАКТ – МЪЖЕ И ЖЕНИ:** *За състезатели мъже и жени, леки, контролирани "докосвания" по лицето, главата и врата е позволено, без нараняване (но не и гърлото). В случай, че контактът е преценен от Рефера като твърде силен, но не е намалил възможностите на състезателя да спечели победа, може да бъде дадено предупреждение (ЧУКОКУ). При втори подобен контакт при същите обстоятелства се наказва с КЕЙКОКУ. При следващо нарушение трябва да се присъди ХАНСОКУ ЧУИ. Всеки следващ контакт, даже и не достатъчно силе, който отнеме напълно шанса на противника за победа, ще доведе до дисквалификация с ХАНСОКУ.*
- III. **ЛИЦЕВ КОНТАКТ I КАДЕТИ И ЮНИОРИ:** *За състезатели Кадети и Юниори, **никакъв** контакт в главата, лицето и врата (включително и маската за лице) не е позволен с техника с ръка. **Всеки** контакт независимо колко слаб е той, трябва да бъде наказан, съгласно параграф II по-горе, освен когато е причинен от самия потърпевши (МУБОБИ). Ританици ДЖОДАН могат да са направени с леко докосване ("докосване на кожата") и ще бъдат оценени. В случаи, когато има повече от "докосване на кожата", следва да се присъди предупреждение или наказание, освен когато е причинено от самия потърпевши (МУБОБИ).*
- IV. *Реферът трябва постоянно да наблюдава наранения състезател. Малка отсрочка в присъждането на съдийското решение може да даде възможност да се проявят симптоми на травмата, например кръвотечение от носа. Наблюдаването също*

трябва да се простира върху евентуалните опити на състезателя да утежни една лека травма, за да има тактическо предимство. Примери за това са силно издухване през наранения нос или грубо триене на лицето.

- V. Предишни травми могат да предизвикат симптоми, които не отговарят на степента на получения се контакт и Реферите трябва да вземат това под внимание, когато отсъждат наказание за привидно прекомерен контакт. Например това, което изглежда сравнително лек контакт, може да има за резултат състезателят да не успее да продължи поради кумулативния ефект на травма, получена по време на предишна среща. Преди началото на мача или схватката, **Татами мениджъра** трябва да прегледа медицинските карти и да се увери, че състезателите са годни за битка. Реферът също трябва да бъде информиран, ако състезателят е бил лекуван от травма.
- VI. Състезатели, които преувеличават при лек контакт, с цел Реферът да накаже противника им, като например си държат лицето, олюляват се или ненужно падат, трябва веднага да бъдат наказани.
- VII. Симулирането на нараняване, което не съществува, е сериозно нарушаване на правилата. ШИКАКУ може да бъде присъден за симулация на нараняване, т.е. загуба на съзнание, търкаляне по пода без очевидни или установени от неутрален лекар причини за това.
- VIII. Преувеличаването на съществуващо нараняване не е толкова сериозно нарушение, но се приема за неприемливо поведение, затова първия случай на преувеличаване трябва да получи минимално наказание **ХАНСОКУ ЧУИ**. По-сериозни преувеличавания като олюляване, падане на пода, ставане и отново падане и др. могат да получат **ХАНСОКУ** директно, в зависимост от степента на нарушението.
- IX. Състезател, който получи ШИКАКУ за симулиране на нараняване, трябва да бъде отстранен от състезателното поле и да бъде предаден в ръцете на медицинската комисия към СКФ, която ще се погрижи за незабавното преглеждане на състезателя. Медицинската комисия ще изготви и предаде доклада си за разглеждане от Реферската комисия преди края на Шампионата. Състезателите, които симулират нараняване, ще бъдат обект на най-строги наказания, стигащи до и включително доживотно отстраняване от състезателна дейност за повтарящи се нарушения.
- X. Гърлото е изключително уязвима зона, затова дори и най-лекия контакт трябва да доведе до предупреждение или наказание, освен ако не е по вина на пострадалия.
- XI. Хвърлящите техники са разделени на два вида. Единият вид е установената "традиционна" Карате подсичаща техника като аши барай, ко учи гару и др, когато противникът е подсечен или хвърлен без предварително хващане - а другият вид са тези хвърляния, които изискват противникът да бъде сграбчен и задържан преди хвърлянето. Осовата точка на хвърлянето не трябва да бъде над нивото на колана и опонентът трябва да бъде държан през цялото време, така че да се осигури безопасно приземяване. Хвърляния над рамената като сейо наге, ката гарума и др. са изрично забранени, както и т. нар. "жертвени" хвърляния като томое наге, суми гаеши и др. Също така е забранено да се сграбчи противника под кръста и да бъде вдигнат и хвърлен, или с домогване да му бъдат издърпани краката от под него. Ако противникът е наранен вследствие на хвърляща техника, **Съдиите** ще решат дали да наложат наказание.
- XII. Техниките с разтворена ръка към лицето са забранени с оглед опасността за зрението на състезателите.
- XIII. При ДЖОГАЙ имаме ситуация, където кракът или някоя друга част от тялото на състезателя докосва пода извън състезателното поле. Изключение е ситуацията, в която състезателят е физически бутнат или хвърлен извън полето от противника си. **Имайте предвид, че предупреждение трябва да се даде за първия случай на Джогай. Определянето на Джогай вече не е „повтарящи се излизания“, а просто „излизания, които не са причинени от противника“**

- XIV. Ако състезател нанесе техника за оценка и веднага след това се излезе от полето, преди Реферът да е извикал «ЯМЕ», ще му се даде точка и няма да се присъди ДЖОГАЙ. Ако опитът на състезателя да отбележи оценка е неуспешен, излизането се счита като ДЖОГАЙ.
- XV. Ако АО излезе, точно след като АКА отбележи успешна атака за оценка, тогава "ЯМЕ" се взема като факт в резултат на оценката и излизането на АО не се записва. Ако АО излезе или вече е излязъл при удара на АКА за оценка (а АКА остане на състезателното поле), тогава ще бъдат зачетени и двете удара на АКА, а на АО ще бъде наложено наказание ДЖОГАЙ.
- XVI. Важно е да се разбере, че «Отбягване на битката» се отнася за ситуация, където състезателят се опитва да избягва противника, въпреки че има възможност да отбележи оценка чрез бавене на време поведение. Състезателят, който непрекъснато отстъпва без ефективни атаки, които ненужно сграбчва или умишлено излиза от терена и не дава на противника възможност да отбележи оценка, трябва да бъде предупреден или наказан. Това обикновено се случва през последните секунди на схватката, и ако състезателят няма предишни предупреждения от К2, Реферът предупреждава нарушителя с ЧУКОКУ. Ако преди това е имало нарушение или нарушения от Категория 2, това ще започне с даването на КЕЙКОКУ и т.н. Ако остават по-малко от 10 секунди до края, Реферът трябва директно да наложат ХАНСОКУ-ЧУЙ наказание (във всеки случай независимо дали има наложено предишно Категория 2 КЕЙКОКУ или не). Ако е имало предишно Категория 2 ХАНСОКУ-ЧУИ нарушение, нарушителят ще получи ХАНСОКУ и ще се присъди схватката на противника. Междувременно, Рефера трябва да се убеди, че състезателят не отстъпва поради това, че противникът му атакува по безотговорен или опасен начин, ако е така, атакуващият трябва да бъде предупреден или наказан.
- XVII. Пасивността се отнася до ситуация, в която единия или двамата състезатели не предприемат никаква размяна на техники в рамките на продължителен период от време.
- XVIII. Пример за МУБОБИ е случай, в който състезател предприема безразсъдна атака без да се замисля за собствената си безопасност. Някои състезатели се хвърлят на дълъг обратен удар и са неспособни да блокират контраудар. Подобни отворени атаки са акт на МУБОБИ и не могат се оценяват. Някои състезатели използват като тактически театрален ход незабавното отдръпване след нанасяне на удар, като имитират превъзходство и спечелване на точка. Те изоставят своята защита и бягат от противника. Целта на отдръпването е да се привлече вниманието на Рефера към тяхната техника. Това е ясно изразен акт на МУБОБИ. Ако нарушителят попадне в прекомерен контакт и/или претърпи травма, Реферът присъжда Категория 2 предупреждение или наказание и отказва да даде наказание на противника.
- XIX. Всяко неуважително поведение от страна на член на официалната делегация може да доведе до дисквалификация на състезателя, на целия отбор или делегация от състезанието.

ЧЛЕН 9: ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

ЧУКОКУ: ЧУКОКУ се налага за първи случай на незначително нарушение за приложимата категория.

КЕЙКОКУ: КЕЙКОКУ се налага за втори случай на незначително нарушение от тази категория или за нарушение не достатъчно сериозно за получаването на ХАНСОКУ-ЧУЙ.

ХАНСОКУ-ЧУЙ: Това е предупреждение за дисквалификация и обикновено се

налага за нарушения, за които преди това в дадената схватка е наложено КЕЙКОКУ, въпреки че може да се наложи и директно за сериозни нарушения, които незаслужават ХАНСОКУ.

ХАНСОКУ: Това е наказание за дисквалификация след много сериозно нарушение или ако преди това вече е бил наложен ХАНСОКУ ЧУЙ. При отборните срещи потърпевшият състезател получава 8 точки, а резултатът на противника се нулира.

ШИККАКУ: Това е дисквалификация от текущия състезание, състезание или среща. За да се определят границите на ШИККАКУ, е необходима консултация с Реферската комисия. ШИККАКУ може да се изисква, когато състезателят не се подчинява на нарежданията на Рефера, действа със злоба или извършва постъпки, които опорочават престижа и честта на Карате-до или когато са налице други действия, които се считат за нарушения на правилата и добрия дух на състезанието. При отборните срещи, потърпевшият състезател получава 8 точки, а точките на нарушителя се нулират.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. Има три степени на предупреждение: ЧУКОКУ; КЕЙКОКУ и ХАНСКУ ЧУЙ. Предупреждението се дава за да може състезателят да коригира действията си и ясно му указва, че нарушава състезателните правила, но без да се налага веднага наказание.
- II. Има две степени на наказания ХАНСОКУ и ШИККАКУ като и двете се дават на състезател за нарушения на правилата, за да бъде дисквалифициран от схватката (ХАНСОКУ) или от целия състезание (ШИККАКУ) с възможност за отстраняване от състезаване за определен период от време.
- III. Категория 1 и Категория 2 предупреждения не се натрупват кръстосано.
- IV. Предупреждение може да бъде директно наложено при нарушаване на правилата, но веднъж присъдено, при повторно нарушение от същата категория, трябва да се наложи по-високо по степен последващото предупреждение или наказание. Например, не е възможно да се даде предупреждение или наказание за прекомерен контакт и при повторен такъв отново да се даде предупреждение от същото ниво.
- V. ЧУКОКУ нормално се налага за първи случай на нарушение, което не намалява шансовете на състезателя за победа вследствие на грешка на противника.
- VI. КЕЙКОКУ нормално се налага когато потенциала на състезателя за победа е слабо намален (по мнение на Съдиите) вследствие на грешка на противника.
- VII. ХАНСОКУ ЧУЙ може да бъде наложено директно или след КЕЙКОКУ, когато възможностите на състезателя да победи (по мнение на Съдиите) са сериозно намалени вследствие на грешка на противника.
- VIII. ХАНСОКУ се налага при натрупване на наказанията, но може да бъде и директно наложено за сериозно нарушение на правилата. То се използва когато потенциала на състезателя за победа са практически доведени до нула (по мнение на Съдиите) вследствие на грешка на противника.

- IX. Всеки състезател, който е получил ХАНСОКУ заради причиняване на травма, или който според мнението на Съдиите и Татами мениджъра е действал безразсъдно и опасно или състезател, за когото се счита, че няма необходимите възможности за контрол, нужни за състезание на СКФ, трябва да бъде докладван на Реферската комисия. Реферската комисия решава дали състезателят трябва да бъде отстранен от това състезание и/или следващи състезания.*
- X. ШИКАКУ може да бъде наложено веднага без никакво предупреждение от какъвто и да е вид. Не е необходимо състезателят да е направил нещо конкретно, за да го заслужи. Достатъчно е треньорът или не състезаващ се член на делегацията на състезателя с държанието си да са уронили честта и престижа на Карате - до. Ако реферът сметне, че състезателят е действал злонамерено, независимо дали има физическо нараняване или не, ШИКАКУ, а не ХАНСОКУ е правилното наказание.*
- XI. ШИКАКУ трябва публично да се обяви.*

ЧЛЕН 10: ТРАВМИ И НАРАНЯВАНИЯ В СЪСТЕЗАНИЕТО

---

1. КИКЕН или загуба поради наказание е решение, което се дава, когато състезател или състезатели не се явят при повикването им, не са в състояние да продължат, напуснат схватката или са отстранени по нареждане на рефера. Мотивите за напускане включват и травма, която не е причинена от действие на противника.
2. Ако двама състезатели се травмират един друг, страдат вследствие на предишна травма и докторът на състезанието обяви, че не могат да продължат схватката, победата се присъжда на състезателя, който има повече точки до този момент. В индивидуалните срещи ако резултатът е равен, тогава гласуване (ХАНТЕЙ) ще реши изхода на схватката. При отборните срещи Реферът обявява равенство (ХИКИВАКЕ). Ако ситуацията се случи при решаваща отборна схватка, тогава гласуване (ХАНТЕЙ) ще определи изхода.
3. Контузен състезател, за когото лекарят на състезанието е съобщил, че не може да се състезава, няма право да участва повече в това състезание.
4. Контузен състезател, който печели схватка чрез дисквалификация поради травма, няма право да се състезава отново в състезанието без разрешение на лекаря. Ако е контузен, той може да спечели втора схватка чрез дисквалификация, но незабавно се отстранява от по-нататъшни състезания по КУМИТЕ в този състезание.
5. Когато състезател е контузен, Реферът веднага спира схватката и вика доктора. Само докторът има право да постави диагноза и да лекува травмата.
6. Състезател, който е наранен по време на схватка и се нуждае от медицинска помощ, има на разположение 3 минути, в които да я получи. Ако лекуването не е приключило за позволеното време, Реферът трябва да реши дали състезателят ще бъде обявен за негоден да се бие (член 13, параграф 9г) или ще му бъде дадено още време за медицинска помощ.
7. Всеки състезател, който пада, който е хвърлен или е в нокдаун и не може да се изправи напълно на краката си в рамките на 10 секунди, се счита за неспособен да продължи боя и трябва да бъде незабавно отстранен от всички КУМИТЕ срещи на състезанието. В случай, че състезател е паднал, хвърлен или е в нокдаун и не се изправя на краката си веднага, реферът трябва да сигнализира на времеизмервача да започне да засича 10 секунди с едно изсвирване със свирка и с вдигане на ръката да извика докторът като спазва правилото от точка 5. Времеизмервачът спира часовника, когато реферът вдигне ръка. При всички

случаи, когато часовникът за 10 секунди бъде пуснат, се извиква доктора да прегледа състезателя. За инциденти попадащи в правилото за 10-те секунди, състезателят може да бъде прегледан на тепиха.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. Когато докторът обяви, че състезателят е негоден, това трябва да се отбележи в състезателната му карта. Другите реферски състави трябва да са наясно каква е степента на негодност на състезателя.
- II. Състезател може да победи чрез дисквалификация на противника за натрупани малки нарушения от Категория 1. Възможно е победителят да няма значителни наранявания. Една втора победа на същото основание трябва да доведе до оттегляне на победителя, дори ако той е физически способен да продължи.
- III. Рефера трябва да извика докторът, само когато състезател е наранен и се нуждае от медицинска помощ, с вдигне на ръката и като извика на глас „доктор“.
- IV. Ако физически е в състояние да го направи, наранения състезател трябва да излезе извън тепиха за да бъде прегледан и лекуван от докторът.
- V. Докторът е длъжен да направи препоръки за безопасност, само когато те се отнасят до правилното медицинско лечение на контузения състезател.
- VI. При прилагане на правилото "10 секунди" времето се измерва от времеизмервач, назначен специално за тази цел. На 7-мата секунда звъни предупредителен звънец, последван от финален звънец, който обявява, че 10 секунди са изтекли. Времеизмервачът трябва да започне засичането единствено по и след сигнала на рефера. Времеизмервачът спира часовника, когато състезателят се изправи напълно на крака и реферът вдигне ръката си.
- VII. Съдиите, ще определят победителя, въз основа на ХАНСОКУ, КИКЕН или ШИККАКУ, в зависимост от случая.
- VIII. В отборен мач, ако член на отбора получи КИКЕН или бъде дисквалифициран (ХАНСОКУ или ШИККАКУ), неговите оценки от схватката се нулират и противника получава 8 точки.

ЧЛЕН 11: ОФИЦИАЛЕН ПРОТЕСТ

---

1. Никой няма право да отправя протести към Реферския състав относно съдийството.
2. Ако действията на съдийския състав са в противоречие на правилата, само президента на федерацията /клуба/ или упълномощен от него представител на отбора/клуба имат право да направят протест.
3. Протестът се прави във формата на писмен доклад, който се подава веднага след схватката, за която се отнася. (Изключение може да се направи, само когато протестът се отнася до административни нередности. В такива случаи Татами мениджъра трябва да бъде уведомен незабавно).

4. Протестът се връчва на представител на Апелативното жури. Журито своевременно разглежда обстоятелствата, довели до протеста. След като анализира всички налични факти, Журито изготвя доклад и има право да предприеме необходимите действия.
5. Всеки протест относно прилагането на правилата трябва да се дава съгласно одобрената от ИК на СКФ процедура за оплаквания, в писмен вид и да е подписан от официалния представител на отбора или състезателя/ите/.
6. Протестиращият трябва да депозира протестна такса, определена от ИК на СКФ и този депозит, заедно с протеста се връчва на представител на Апелативното жури.

7. Състав на Апелативното жури

Апелативното жури се състои от трима Рефери за мъже, назначени от Реферската комисия (РК). От една и съща Национална федерация двама членове не може да бъдат определени. Също така РК трябва да назначи трима допълнителни членове с номера от 1 до 3, които автоматично ще заместят, който и да е от първоначално определените членове на Апелативното жури при ситуация на конфликт на интереси, където член на журито е от същата националност или има кръвно родство или е в роднински отношения с някоя от страните, участващи в протестния инцидент, включително всички членове на реферския състав, участващ в протестния инцидент.

8. Процес на оценяване на обжалвания

Отговорност на самата страна, получила протеста, е да свика Апелативното жури и да депозира протестна такса при ковчезника.

Веднъж свикано, Апелативното жури трябва незабавно да извърши такива проучвания и разследвания, които са необходими за доказване на основателността на протеста. Всеки от тримата членове е длъжен да даде своето решение за валидността на протеста. Не е допустимо въздържане от гласуване.

9. Отхвърлени протести

Ако даден протест се докаже, че е невалиден, Апелативното жури трябва да назначи един от членовете си, който в устна форма да уведоми протестиращия, че протестът му е бил отхвърлен, да маркира оригиналния документ с думата «ОТХВЪРЛЕН» и да го внесе за подпис от всички членове на Апелативното жури преди да депозира протеста при ковчезника, който от своя страна трябва да го изпрати на Генералния секретар.

10. Признати протести

Ако даден протест бъде признат/приет, Апелативното жури трябва да се осъществи връзка с Организационния съвет (ОС) и Реферската комисия, за да предприемат мерки, които практически да разрешат ситуацията, включително възможността за:

- Отменяне на предишни присъди, които нарушават правилата;
- Невалидни резултати от засегнати срещи от общия фонд от момента преди инцидента;
- Повторно провеждане на подобни срещи, засегнати от инцидента;
- Изпращане на препоръка до РК за участвалите рефери за налагане на санкция.

Отговорност на Апелативното жури е да упражнява съдържаност и справедливо отсъждане при предприемане на действия, които биха могли да прекъснат програмата на събитието по някакъв начин. Отменяне на процеса по елиминациите е последната опция за осигуряване на справедлив изход.

Апелативното жури трябва да назначи един от членовете си, който в устна форма да уведоми протестиращия, че протестът му е бил приет, да маркира оригиналния документ с думата «ПРИЕТ» и да го внесе за подпис от всички членове на Апелативното жури преди да депозира протеста при ковчезника, който трябва да върне на протестиращия депозиранията сума, и от своя страна да изпрати документа за протеста на Генералния секретар.

11. Доклад за инцидента

След разглеждане на инцидента по гореописания начин, съставът на Журито трябва повторно да се събере и да изготви обикновен доклад за протестен инцидент, като се посочат доказателствата и причината(те) за приемане или отхвърляне на протеста. Докладът трябва да бъде подписан от всичките трима членове на Апелативното жури и изпратен на Генералния секретар.

12. Правомощия и ограничения

Решението на Апелативното жури е окончателно и не може да се оспорва с решение на Изпълнителния комитет.

Апелативното жури не може да налага санкции или наказания. Функцията им е да подадат решение за основателността на протеста и да провокират необходимите действия от РК и ОС за предприемане на разрешаващи проблема действия за отстраняване на всяка реферска процедура, която е в нарушение на правилата.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. *В протеста трябва да са дадени имената на състезателите, съдийския състав, който е бил назначен, и да се опише **подробно за какво се отнася протестът**. Общи оплаквания относно стандартите като цяло не се считат за легитимни. Тъжителят трябва да докаже основателността на протеста си.*
- II. *Протестът се разглежда от Апелативното жури, като при разглеждането му Журито проучва също така и доказателствата, дадени в подкрепа на протеста. Той проучва и официалните видеозаписи и разпитва длъжностните лица с цел обективно да определи основанията на протеста .*
- III. *Ако Апелативното жури одобри протеста, се предприемат съответните действия. Освен това се вземат всички мерки, за да се избегне повтарянето на случая в бъдещи състезания. Платеният депозит се връща от Ковчежника.*
- IV. *Ако протестът бъде отхвърлен като невалиден от Апелативното жури, депозитът се предава на СКФ.*
- V. *Следващите срещи и схватки не трябва да бъдат отлагани, въпреки че официалният протест е изготвен. Задължение на **Мач контролъора** е да се увери, че срещата е ръководена в съответствие със състезателните правила*
- VI. *В случай на административни нередности по време на самата среща, треньорът може да се обърне директно към **Татами Мениджъра**. Той от своя страна следва да уведоми рефера.*

ЧЛЕН 12: ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

РЕФЕРСКА КОМИСИЯ

Правата и задълженията на Реферската Комисия са следните:

1. Да осигури правилна подготовка на съответното състезание като се консултира с Организационния комитет относно подготовката на състезателното поле, наличието и разполагането на оборудването и всички необходими съоръжения, провеждането на мача и неговото ръководство, мерките за безопасност и т.н.

2. Да назначи и определи **Татами Мениджърите** (главните рефери) и техните зони и да предприема необходимите действия в съответствие с докладите на Татами Мениджърите.
3. Да ръководи и координира цялостната работа на длъжностните лица, които са назначени.
4. Да назначи заместници на длъжностните лица, когато това е необходимо.
5. Да взема окончателно решение по въпроси от техническо естество, които могат да възникнат по време на мача и не са отразени в правилата.

ТАТАМИ МЕНИДЖЪРИТЕ

Правата и задълженията на **Татами Мениджърите** са следните:

1. Да делегират, назначават и ръководят реферите и съдиите на всички срещи, които се провеждат в зоната, която контролират.
2. Да наблюдават работата на реферите и съдиите в своите зони и да са сигурни, че длъжностните лица са напълно способни да се справят със задачите, които са им поставени.
3. Да наредят на рефера да прекъсне мача, когато **Мач контролърът** сигнализира за противоречие със състезателните правила.
4. Да изготвят ежедневно писмени доклади за работата на всяко длъжностно лице, за което отговарят, като същевременно дават препоръки, ако има такива, на Реферската комисия.

РЕФЕРИ

Правата и задълженията на Реферите са следните:

1. Реферът ("ШУШИН") има право да ръководи мачове включително обявяване на започването, прекъсването и края на мача.
2. Да присъжда точки въз основа на решението на съдиите.
3. Да спре мача, когато мнението на Рефера е, че има оценка, има извършено нарушение или за да се осигури безопасността на състезателите.
4. Да поиска потвърждаване от съдиите на присъдените от тях решения, когато мнението на Рефера, че в отсъждането има основание за преразглеждане за предупреждение или наказание.
5. Да дава обяснения на **Татами мениджъра**, Реферската комисия или Апелативното жури, ако е необходимо за основанията за вземане на решение.
6. Да дава наказания и присъжда предупреждения.
7. Да действа според мнението на съдиите.
8. Да обявява старта на допълнителна схватка, когато това е необходимо в отборени мачове.
9. Да поиска гласуване **на съдиите, включително и собствения си глас, (ХАНТЕЙ)** и да обяви резултата.
10. Да обяви равенство.
11. Да обяви победителя.
12. Пълномощията на Рефера не се отнасят единствено до състезателната зона, а включват и близкия ѝ периметър.
13. Реферът дава всички команди и прави всички съобщения.

СЪДИИ

Права и задължения на Съдиите (ФУКУШИН) са следните:

1. Да сигнализира за оценки, предупреждения и наказания.
2. Да упражняват правото си на глас при вземането на решение.

Съдията трябва внимателно да наблюдава действията на състезателите и да сигнализира към Рефера мнението си в следните случаи:

- а) Когато вижда отбелязване на оценка.
- б) Когато състезателят е извършил забранено действие и/или техники.
- в) Когато е забелязал нараняване, неразположение или невъзможност на състезател да продължи.
- г) Когато двамата или единият от състезателите е излязъл извън състезателното поле (ДЖОГАЙ).
- д) И в други случаи, когато сметне, че е необходимо да привлече вниманието на Рефера.

МАЧ КОНТРОЛЪОР

Мач контролърът (КАНЗА) съдейства на **Татами мениджъра**, като наблюдава развитието на мача или схватката. Ако решенията на рефера и/или съдиите не са в съответствие със състезателните правила, **Мач контролърът** трябва незабавно да вдигне червено флагче и да изсвири със свирката си. **Татами мениджърът** инструктира Рефера да прекъсне мача или схватката и да бъдат поправени нередностите. Протоколите, които се водят по време на мача, стават официални с одобрението на **Мач контролърора**. Преди началото на всеки мач или схватка **Мач контролърора** проверява състезателите носят утвърдената екипировка.

СЕКРЕТАРИ

Секретарят води отделен запис на оценките, присъдени от Рефера, и в същото време наблюдава действията на времеизмервачите и изчислителите.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. Когато двама **или повече** съдии покажат еднакъв сигнал, или **позажат** оценка за един и същ състезател, Реферът спира схватката и обявява **съответното** решение. Ако реферът е пропуснал да спре схватката, **Мач контролърът** вдига червено флагче и изсвири със свирка.
- II. Когато двама **или повече** съдиите покажат еднакъв сигнал, или **покажат** оценка за един и същ състезател, Реферът **трябва да спре схватката и обявява решението взето от съдиите**.
- III. Когато Реферът реши да спре схватката **поради някаква причина когато бъде сигнализирано от двама или повече съдии**, извиква „ЯМЕ“ като в същото време използва **съответния сигнал с ръка**. Съдиите ще **сигнализират техните мнения и Реферът ще вземе решение поддържано от двама или повече съдии**.
- IV. В случай, че **двама състезатели имат оценка, предупреждение или наказани показвано от двама или повече съдии**, и на **дватама състезатели ще се отсътят съответните точки, предупреждения или наказания**.
- V. Ако един състезател има **оценка, предупреждение или наказание показвано от двама или повече съдии**, **по-ниската оценка, предупреждение или наказание, ще се отсътят, освен ако няма мнозинство за едно ниво на оценка, предупреждение или наказание**.
- VI. Ако има **мнозинство, но няма съгласие за едно ниво на оценка, предупреждение или наказание, мнението на мнозинството ще отмени принципа за най-ниска оценка, предупреждение или наказание**.
- VII. **При ХАНТЕЙ четирите съдии и рефера имат по един глас**.

- VIII. Ролята на **Мач контролѐра** е да се убеди, че мачът или схватката се ръководят в съответствие със състезателните правила. Той не е допълнителен съдия. Той няма право на глас, нито на каквото и да било, свързано със съдийството, като дали дадена оценка е валидна или дали има ДЖОГАЙ. Неговите отговорности са свързани със съблюдаване на правилното прилагане на процедурите.
- IX. В случай, че реферът не чуе звънеца за обявяване на края на срещата, секретарят трябва да свирне със свирка.
- X. За да даде обяснение относно съдийстването в мача **съдията** може да разговаря с **Татами мениджъра**, Реферската комисия или Апелативното жури. Те от своя страна не са длъжни да дават обяснения на никой друг.

ЧЛЕН 13: ЗАПОЧВАНЕ, ПРЕКЪСВАНЕ И КРАЙ НА МАЧА

---

1. Термините и жестовете, които се използват от рефера и съдиите по време на мача, са дадени в Приложение 1 и 2.
2. Реферът и съдиите заемат определените им позиции и след размяна на поклони между състезателите реферът обявява "ШОБУ ХАДЖИМЕ!" и схватката започва.
3. Реферът спира срещата, като обявява "ЯМЕ". Ако е нужно, нарежда на състезателите да заемат изходна позиция (МОТО НО ИЧИ).
4. Когато Реферът се върне на своята позиция, **съдиите трябва** да покажат своето мнение чрез сигнал. В случай на даване на оценка реферът посочва състезателя (АКА или АО); атакуваната зона (Чудан или Джодан); бележщата точка техника (Цуки, Учи или Гери) и дава съответната оценка, като използва определения жест. Реферът след това подновява срещата, като извиква "ТЦУЗУКЕТЕ ХАДЖИМЕ".
5. Когато състезателят е достигнал категорично водачество от 8 точки по време на схватката, реферът обявява "ЯМЕ" и нарежда на състезателите да се върнат на първоначалните си линии и той се връща на своята. Реферът обявява победителя, като вдига ръка в неговата посока и съобщава "АО (АКА) НО КАЧИ". Схватката завършва с това.
6. Когато времето е изтекло, състезателят, който има повече точки, се обявява за победител, като Реферът вдига ръка в неговата посока и съобщава "АО (АКА) НО КАЧИ". Срещата завършва с това.
7. В случай на равенство в края на схватката Реферският състав (Реферът и четиримата съдии) ще решат мача с ХАНТЕЙ.
8. Когато се сблъска със следните ситуации, реферът обявява "ЯМЕ!" и спира временно схватката.
  - а. Когато единият или двамата от състезателите са извън полето.
  - б. Когато реферът нареди на състезателя да оправи своето Карате-ги или предпазната екипировка.
  - в. Когато състезателят е нарушил правилата.
  - г. Когато реферът сметне, че единият или двамата състезатели не могат да продължат схватката поради травми, заболяване или други причини. Взимайки предвид мнението на доктора на състезанието, реферът решава дали схватката може да продължи.

- д. Когато състезател хване своя противник и не приложи незабавно техника или хвърляне в рамките на 2 секунди.
- е. Когато единият или двамата състезатели паднат или са хвърлени и не пролижи незабавно ефективна техника в рамките на 2 секунди.
- ж. Когато двамата състезатели се сграбчат или вкопчат един в друг без да приложат хвърляне или техника в рамките на 2 секунди.
- з. Когато двамата състезатели застанат гръди в гръди без да приложат хвърляне или техника в рамките на 2 секунди.
- и. Когато двамата състезатели не са на краката си вследствие на падане или на хвърляне и започнат да се борят.
- й. Когато има оценка или наказание, показвано от двама или повече съдии за един и същ състезател.
- к. Когато според мнението на Рефера е била изпълнена техника за оценка или извършено нарушение или ситуация в която е необходимо спиране на мача от съображения за сигурност.
- л. Когати има искане за това от Татами мениджърът.

ОБЯСНЕНИЕ:

- I. *При започване на схватката, реферът първо извиква състезателите на стартовите им линии. Ако състезател пристъпи напред преждевременно, той трябва да бъде върнат обратно. Състезателите трябва да се поклонят дълбоко един на друг - бързото и леко кимване изразява неуважение и е недостатъчно. Реферът може да покани състезателите да се поклонят посредством жестове с ръце, както е показано в Приложение 2 към Правилника, тогава, когато никой от тях не проявява желание за това.*
- II. *Когато рестартира схватката, реферът трябва да провери дали двамата състезатели са на стартовите си позиции и са спокойни. Състезателите, които подкачат напред-назад или се движат неспокойно, трябва да се успокоят преди подновяване на схватката. Реферът трябва да рестартира схватката с минимално закъснение.*
- III. *Състезателите трябва да се покланят един на друг в началото и в края на всяка схватка.*

ЧЛЕН 14: ИЗМЕНЕНИЯ

Само Спортната комисия към СКФ с одобрението на Изпълнителния комитет на СКФ има право да променя този Правилник.